Ն՝ 315 — 1878 ԹԻՄՄՈՒԶ 22 ՃՈՒՄԱՍ ԷՐԹԷՈՒ — ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹՈՒՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՍ

ԱՊՈՆԷ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ

ՈՐԱՌՈՂԱԿԱՆ ԻԶԻՆ

Գլխ սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ամբ այլոց . . . . . 150 »
Իւր տպագ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ

Գլխ սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ամբ այլոց . . . . . 170 »
Իւր այլոց . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսնա իւքէթի տախիլ տիր։

Մէվլանի էֆենդիյէտ վէ գայիմէ թէտավիլ իմէյէն վիլայէտա, ապոնէ պէտէլի վէ խախոտ բօսնա իւքէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունմագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻՒԼԱՆԱԹ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սահրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղր։
3 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ԻԽԹԱՐ. Պանգա Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթքն պէհէր սահրը իչուն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղր։
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվլանոտ նաֆիսայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունմաքը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրաղ, սահիֆիկնէ իատէ օլունմազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԵՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

Իտարէխանէսի Օրամպօյտա Ֆիւրքմր խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մաքպասը էինէ մէզքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամզդա այիտ բեանֆէյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէյէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կելիճէկի կիպի, բեանֆէյի մեքեաթիպին տարի անը նամընա կէօնտէրիլմէսի իգրիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 22 ԹԷՄՄՈՒԶ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Հէր պիրի պիրէր ֆիքը իլէ, պիլա իսթիսնա հէր Ինկիլիզ զազէթասը, Գըպրըս ճէզիրէսի իւզերինէ պիր թագըմ պէնտլէր եազմագտա տըր, հէլէ վագթը իլէ պու ճէզիրէտէ պիր գաչ սէնէ օթուրուպ տա, վէթանլարընա ավտէթ իտէն Ինկիլիզլէրին, ղազէթալարընա եազտըգլարը մէքթիպլէրին հատտ իւ հիսապը եօգ տուր։

Պու պէնտլէրին եա մէքթուպլարընը պիր թագըմ ախզուիթայէ տայիր վէ պիր թագըմը տա բօլիթիգայա միւթաալիգ տիր։

Ախզուիթայէ տայիր օլանլար իւմիտլի չէյլէր տիր, պունլար Գըպրըսըն հավասընը էյի վէ թօբրաղընը միւնպիթ պուլուրլար վէ չու հալտէ Գըպրըսա պիր ազ բարա տէօքիւլիւր վէ սույունա տա պիր չարէ պուլունուր իսէ, պէօյիւք քեարլար օլապիլիր ղիւիւմիւնտէ տիրլէրվէ պու ճիհէթլէ Գըպրըսա հէր թէրաֆտան սէրմայէլի Ինկիլիզլէր եաղճագ կիպի կէօրիւնիւր, պրագալըմ պաշգա եէրլէրտէն տէ կէլէճէքլէրի. ֆագաթ չիմտիլիք պիր միւչքիլ վար քի, օ պիր ազ տիւչիւնտիւրիւյօր Ինկիլիզլերի, չու քի Գըպրըսլար էմլաք ֆիյաթընը օ տէրէճէ եիւքսէլթմիչլեր քի պիրի օն, եիրմի ֆիյաթ գապարմըշ, վէ օ ճիհէթլէ պու պահայա թօբրագ ալըպ տա իչլէթմէյէ ճէսարէթ իտէն ազալմըշ. հէր նէ իսէ պիզէ լազըմ օլան ճիհէթի պու օլմայըպ, բօլիթիգա ճիհէթի տիր։

Պունուն բօլիթիգա ճիհէթինտէ տիւրլիւ տիւրլիւ էհէմմիյէթ վար վէ պիրինճիսի չու քի (պու պիզիմ քէնտի թախմինիմիզ տիր.) Ինկիլիզ, նէ հագգ, նէ ուսուլ, նէ չարթ իլէ Գըպրըսը իտարէ իտէճէքսէ, Ասիթրիա տա թըպգը օնտան գօբեա իտիպ Պօսնայը տա օ էօյլէ իտարէ իթմէեէ գալգըշաճագ տըր ղալիպա, չիւնքի իսթիլանընը էսասը պիր օլտուղունտան, իգթիղասը տա պիր օլմագ լազըմ կելիր, անճագ Գըպրըս պաշգա Պօսնա պաշգա տըր։

Մէսէլա. Գըպրըս նէ գատար վագթ Ինկիլիզ էլինտէ գալաճագ, ահտնամէտէ պիր միւտտէթ գաթ օլունմամըշ տըր. Ասիթրիա տա իսթէյօր քի, Պօսնա իչուն պիր միւտտէթ գաթ օլունմասընը։ Ինկիլիզ էսկի Օսմանլը մէմուրլարընը գուլլանմագ իսթէմէյօր վէ հէպ Ինկիլիզ մէմուրլար գօյաճագ, եախոտ իսթէրսէ էսկիլէրի գուլլանաճագ, իսթէմէզ իսէ գուլլանմայաճագ, Ասիթրիա տա Պօսնա իչուն թըպգը պէօյլէ եաբմագ իսթէյօր. Ինկիլիզ էսկի գանունլարը նիզամլարը գուլլանմայըպ, եէնի գանուն նիզամ եաբաճագ. Ասիթրիա տա Պօսնատա թըպգը պէօյլէ օլմասընը իսթէյօր։

Էյի ամմա, պունտան տա տիւրլիւ մէսէլէլէր թէքէվվիւն իտէյօր։ Մէսէլա էսասէն միւլք Օսմանլընընը տըր տէնիյօր, բէք ալա, լաքին Գըպրըսլար Օսմանլը թէպասը մը ատտ օլունաճագ, Ինկիլիզ թէպասը մը եախոտ հիչ օլմագ իսէ Ինկիլիզ մահմիսի մի. չիւնքի վագթը իլէ Գօրֆու եանի եէտի ատալար տա, Ինկիլիզ մալի օլմայըպ, Ինկիլիզ հիմայէթինտէ իտիլէր, լաքին պու եէտի ատալարահալիսի խարիճէ չըգտըգտա այնը Ինկիլիզ թէպասը կիպի ատտ օլունուրլար ըտը, իմտի պիր Գըպրըսլը, Ինկիլիզ բասաբօրթու իլէ Գըպրըստան չըգըպտա մէսէլա իզմիրէ կէլտիքտէ, այնը Օսմանլը թէպասը մը սայըլաճագ, Ինկիլիզ մահմիսի մի։

Պունու հալա Ինկիլիզլէր քէնտի քէնտիլէրինէ սիւալ իտիպ, հալլ իտէմէյօրլար, տէյօրլար քի պիզ Օսմանլը-յա վէքեալէթէն մի պու ատայը իտարէ իտէճէյիզ, քէնտի մալիմիզ կիպի մի, էյէր Օսմանլը-յա վէքեալէթէն իտարէ իտէճէք իսէք, պիզ եէնի գանուն նիզամ գօյամայըզ օրայա, չիւնքի պիզիմ հիւքմ իթտիյիմիզ մէմալիքտէ մէսէլա եէսիրլիք գապիլ տէյիլ տիր, տէմէք քի Գըպրըսա այագ պաստըրըմըզ կիպի, նէ գատար քէօլէ հալայըզ վար իսէ, հիւրր օլմալը, եօգսա Ինկիլիզ պայրաղընա այըպ օլուր. եախոտ Ինկիլթերրատա պիր գաչ գարը ալմագ գապիլ տէյիլ տիր. Գըպրըստա պունա միւսաատէ իտէճէմիյիզ, գուսուրու տա պունուն կիպի չէյլէր։

Ինկիլիզլէր տէյօր քի էյէր Օսմանլը թէրաֆընտան եալընըզ պիր զապթիյէ մէմուրու կիպի Գըպրըսը իտարէ էտէճէքսէք պու պիզիմ տէվլէթին նամուսունա տօգունուր, վէ պէօյլէ պիր մէսուլիեէթին վէ խուսուսի իլէ պէօյլէ պիր մասրաֆը ալթընա Ինկիլիզ կիրէմէզ, չիւպհէսիզ պունլարընը թըպգըսընը տա Ավսթրիա Պօսնա իչուն տէյէճէք տիր։

Մէհքէմէճիսի տէ պէօյլէ օլաճագ տըր քի ահալիսի իլամ խըրիսթիեան գարբշըգ օլան եէրլէրտէ օ տա բօլիթիգա տէրլէճէսինտէ վէ պէլքիմ տահա զիատէ մուհիմ տիր։

Պիր տէ մասրաֆ ճիհէթի վարկէրէք Ինկիլիզին վէ կէրէք Ավսթրիանընը Գըպրըստա վէ Պօսնատա ասքէր իգամէթինէ միւհթաճ օլմալարը մալիում տիւր, իլա Ավսթրիանընը քի, չիմտիլիք էլլի ալթմըշ պին ասքէր տէնիյօր իսէ տէ պէլքիմ սօղրա եիւզ պին վէ տահա զիատէ տէ օլապիլէճէք տիր։

Ինկիլիզ օլսուն Ավսթրիա օլսուն պու մէսարիֆի պէտէհվա մը իտէճէքլէր, եախոտ տահա տէջղը, մէսարիֆլէրինի ալտալարտա, պու խըզմէթի պէտէհվա մը իտէճէքլէր պիզէ, պու ագրլքէսէճէք չէյ տէյիլ տիր, վագտա տէնէպիլիր քի Ինկիլիզ Գըպրըս ատասընը զապթընա ալմագլա Հինտիսթանը վէ Ավսթրիա Պօսնայը իսթիլա էթմէքլէ, Ավսթրիայը Ալավարտան մուհաֆազա իտէճէյինտէն պու խըզմէթ Օսմանլը-յա տէյիլ, քէնտիլէրինէ օլտուղունտան, պէտէհվա սայըլմազ. պու տօղրու պիր հիւքմ տիւր ամմա էյէր Գըպրըսըն Հինտիսթանը վէ Պօսնանընը էվրօբայը մուհաֆազա իտէճէյի տէ սահիհ օլուպ տա, իշիտէն կիւմէսինի թութապիլիր իսէ։

Պու մատտէլէր իւզերինէ իլէրիւտէ սայըր միւզաքէրէլէր ճէրեան իտէճէյինտէն, շիմտիլիք պու գատարընը զիքր էթմէքլէ իքթիֆա իտէրիզ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ատլիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի, տէվլէթլու Սէրվեր բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պէրլին մուահէտէսի ճումատա կիճէսի թարաֆը՝ հազրէթի բատիշահիտէն իմզալանըպ, ըէսմէն թաստիգ օլունմուշ տուր։

— Էվվէլքի կիւն Եըլտըզտա թահթը ըիասէթի սէնիյէտէ ազատ օլունան ֆէվքէլատէ մէճլիստէ, Պօսնա վէ Հէրսէք մէսէլէսի իչիւն թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէնին իմզա վէ թէսթիսինէ գատար վէրիլմիշ, վէ գարշը ղազէթալարընտան պիրինին ըիվայէթինէ կէօրէ, Պօսնա վէ Հէրսէքտէն ասասքիրի շահանէնին չէքիլմէսիյէ Ավսթրիա ասքէրինին օրալարա տուխուլի թարիխինտէն իթիպարէն օրալարճա նէ գատար սոյի ահվալ զուհուր իտէր իսէ, ճիւմլէսինին մէսուլիեէթի Ավսթրիաեա բաճի օլաճաղընա տայիր գապինէթ օլարա ճանիպի Պապը Ալիտէն պիրէր պէյաննամէ իրսալը, գարարկիր օլան մէվատտէն պուլունմուշ տուր։

Պօսնատան խապէրի բէսմի օլմայըպ, անճագ պաղը մէվագբյի մուհիմմէյէ կէլէն խապէրլէրէ նազարէն, Պանեալուգաեա Ավսթրիա ասքէրի պիլամուհարէպէ վէ պիր կէօնա մուգապէլէ կէօրմէքսիզին տախիլ օլմուշ տուր։

— Վէ-էքր զազէթասը, Եունան մէսէլէսինին պիր զայլէ չըգմագսըզը պէր թէրաֆ օլմասը մէմուլու գամի օլուպ, խապէր այնտըզընա կէօրէ Եունանլար Գոնկրէտէն այտրգլարը ճէվապը միւպհէմ իւզերինէ Ինկիլիզ տէվլէթինէ միւրաճաաթ իթտիքլէրի խապէր վէրտիքտէն սոնրա. չու չէյ մէսէլէ Եունանիեէնին տէպլէթի Օսմանիեէ նաֆի պիր եօլտա հալ օլունաճաղընա իւմիտ վէրմէքտէ պուլունտուղունու պէեան իտէյօր։

— Ֆոբրն խապէր վէրտիյինէ կէօրէ, Մարօնիթ միլէթպէրանը, Տէրսաատէթտէ մուգիմսիւֆէրաեա պէրուզունյայհա կէօնտէրիպ, Ճէպէլիլիանան իտարէսինին պագը սույի մուամէլէթընա գարշը շիքեայէթ իթմիշլեր տիր։

— Էվվէլքի կիւնքի ֆուրթունատա Ռուզուն չարշը ճամիսի մինարէսինէ Եըլտըրըմ իսապէթ իտուպ, օղ վագթ եզան վէրմէքտէ օլան միւէզզին տախի ուրուլմուշ տուր։

— Բուս հիւքիւմէթի «Ասայիշ իսթիգրազը» նամըյլա Բօշիտ գումբանեասընտան 400 միլեօն ղուպլի իսթիգրազ իտէճէք տիր։

— Հապէշիսթան գրալը Ժան Թէրքի սալթանաթ իտուպ, թախթընը բրլնս Մէնէլէք թէսլիմ էթմիշ տիր։

— Մէքթէպի Սուլթանի խաճէկեանընընն ճիւմլէսի, էքսբօզիսիօնու սէյր ու թամաշա իթմէք իւզրէ սօն իքի բօսթա վաբօրլարը իլէ Բարիսէ կէթմիշլեր տիր։

— Բրէնս Միլանըն վէլատէթի վէ թախթա ճիւլուսու եէվմի մախսուսու օլան էօնիմիւղտէքի ազօսթօս 22տէ, Սրրպիսթան իմարէթինին իսթիզլալիյէթի իլան օլունաճագ վէ Սրրպիսթանտա պէօյիւք շէնլիքլեր իճրա գէլընաճագ տըր։

— Սիվաս վիլայէթի վալիսի սապրգ տէվլէթլու Հաճի Իզզէթ բաշա հազրէթլէրի բէնչէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ էթմիշ տիր։

— Մախտումու Խըտիվի Հասան բաշա հազրէթլէրինէ Իրան շահը թարաֆընտան Շիր Խուրշիտ Նիշանընը պիրինճի ըիւթպէսինտէն պիր գըթասը էթա գէլլնմըշ տըր։

— Գըպրըսըն զապթը իլէ այնի վագբթտա, Ինկիլիզ Հինտիսթան հիւքիւմէթի, Ատէն քէօրֆէզինին գարշըսընա վագի Սիգօթօրա ճէզիրէսինի իքինճի տէֆա օլարագ զապթ էթմիշ տիր։ Պու ճէզիրէնին ահալիսի 3000 նէֆէր գատար Արապտան իպարէթ տիր։

— Ըիվայէթէ կէօրէ Ինկիլթէրրա էվվէլ էմրտէ Միսիր ատասընը ալմագ նիյէթինտէ պուլունմուշ իսէ տէ, մուախխարէն Եփրատ վէ Սուէյշէ եագընըզը ճիհէթիյէ Գըպրըսը իսթիյար էթմիշ տիր։

— Ցիւն Եօզղատ սանճաղընտան խայը զուրա նէֆէրաթը կէլմիշ տիր։

— Ցիւն սապահ Դասրմ բաշա սէլինտէ պիր ինսան նաշընընն սիւրիւլտիւյիւ կէօրիւլմիշ տիր։

— Օրթաքէյտէ պիր թագըմ գունտագճրար բէյտա օլուպ եանընն կիւրիւլտիւսիւնտէն իսթիֆատէ էթմէք իւզրէ պու կիւնլերտէ օն պիր մահալէ գունտագ պրրագմըշլար իսէ տէ, պէքճիլերին էթտիքլերի տրգգաթլա կէրէք կիւնտիւզ վէ կէրէք կէճէ գունտագլար պուլունուպ, հարիգէ մէյտան վէրիլմէմիշ տիր։ Պունտան էօթէսի զապրթանընն վազիֆէսի օլտուղու պէյանտէն միւսթաճնի տիր։

— Ֆոբրն բրիվաեէթինէ կէօրէ, տէվլէթի Ալիեէ թարաֆընտան պու հաֆթա զարֆընտա վարնանընն թախլիեէսինէ գարար վէրիլմիշ վէ գալէեի մէզբիւրէեէ տեր հալ Բուս ասքէրի տախիլ օլաճագմըշ. պունա մուգապիլ Բուսլար տախի կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւնտէն էթիպարէն 13 կիւն զարֆընտա Ցէրսաատէթ ճիվարընը թախլիեէ իթմէեի թէահհիւտ էթմիշլեր։ (Ալլահ գէրէք տէ սահիհ չըգա։)

— Ցիւնքի բօսթա իլէ ալընան Աթինա ղազէթալարընաա չու իքի թէլէկրաֆլար կէօրիւլմիշ տիր։

Լօնտրա, 28։ — Եունան մէսէլէսինէ տայիր Պապը Ալի թարաֆընտան տուէլի մուազզամաեա պիր մէմօրանտում իրսալ օլունտու։ — Սավա բաշա Կիրիտ վէ Ալէքօ բաշա Շարգի Ռումէլի վալիլիյինէ թային օլունաճագլար ըմըշ։ — Լօնտրա, 29։ — Անատօլու ըսլահաթընա տաիր ինկիլթէրրա թարաֆընտան վուգուպուլան թէքիֆլէրի Պապը Ալի քէմալը մէճմունիյէթլէ գապուլ իյլէտի։

— Ցէրսաատէթ Ֆրանսա "սէֆիրի Մ. Ֆորրիյէ ճէնապէրինէ պու տէֆա նըշանը Օսմանինին պիրինճի ըիւթպէսինտէն պիր գըթասը էթա պույուրուլմուշ տըր։

Պու կիւն սաաթ 3 պուչուղա գատար Հավաս գումբանեասընտան թէլէկրաֆ ալընամամըշ տըր։

ԽԻԼԱՄԱՅԸ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՆ

Տօրուսունու սէօյլէյէճէքսէք, Էվրօպատա բոլիթիգա վար ամմա, Էվրօպա բոլիթիգասը եօգ տուր։

Եանի տէմէք իսթէրիզ քի, Էվրօպա տէվլէթլէրինին հէյէթը իճթիմայէսինէ մախսուս պիր բոլիթիգա եօգ, լաքին այրը այրը հէր տէվլէթին քէնտինէ մախսուս պիրէր բոլիթիգասը վարտիր։ Եվրօպա բոլիթիգասընդէն պու հալի, տահա եէնի վէ շիմտի աղնաշըլըյօր։

Իւք էվվէլ Ռուսիա Օսմանլըյա գարշը ճէնկ աչաք իսէ, պէն ումում Էվրօպայա վէքեալէթէն պու ճէնկի աչըյօրում տէտի վէ Էվրօպա տախի պունա նէ հէ տէտի նէ տէ եօգ. նէ զաման Այիսթէֆանօս մուահէտէսի իմզալանաք իսէ ինկիլիզ գալգաք քի, Ռուսիա տէյիլ Օսմանլընդէն իլա ումում Էվրօպանդէն հուգուգունա թէճավուզ իթտի, տէյիլ Օսմանլըյը իլա Էվրօպայը մուխաթարայա իլգա իթտի, իմտի պիզ ինկիլիզլէր գալգըպ, վէ իճապ իտէր իսէ, բէք ուզուն վէ բէք մասրաֆլը պիր ճէնկի տէ կէօզիմիզէ քէստիրիպ Էվրօպանդէն հագգընը հագգ իտէճէյիզ վէ Էվրօպայը թէհլիքէտէն գուրթարաճաղըզ։

Մօսգօֆա տէտիլէր քի, սէն Էվրօպա տէմէքլէ, զալիպա սալթ Սլավլարը վէ Պուլկարլարը աղնայօրսուն, չունքի օնլարընդէն խայրընատ պաշգա պիր շէյ չալըշմատըն. իմտի սէնինքի Էվրօպա բոլիթիգասը տէյիլ Մօսգօֆ բոլիթիգասը տըր։

Ինկիլիզէ տէ տէյօրլար քի, սէն տէ Էվրօպա տէմէքլէ սալթ Հինտիսթանը աղնայօրսուն զալիպա, չունքի հէր կէօրտիւյինը իշին ալթընատ, պիր Հինտիսթան իշի չէգայօր, իմտի սէնին բոլիթիգան տա Էվրօպա բոլիթիգասը օլմայուպ, Ինկիլիզ բոլիթիգասը տէմէք տիր։

Իմտի կէրէք Ինկիլիզ վէ կէրէք Ռուսիա բոլիթիգասը Էվրօպա բոլիթիգասը օլամատըղը կիպի էօթէտէ պաշգա պիր Էվրօպա գալմազ քի, պիր տէ պիր Էվրօպա բոլիթիգասը օլապիլսին. կէրիտէգալանլար Ալէմանիա, Ֆրանսա, Ավսթրիա, վէ Իթալիա տըր. նէ Ալէմանեա Ֆրանսա իլէ նէ Ֆրանսա Ավսթրիա իլէ, նէ տէ Ավսթրիա Իթալիա իլէ իմթիզաճ իտէմէզ քի, պիր վիճուտա օլապիլսինլէր տէ, պիր Էվրօպա տա օնլար թէշքիլ իտէպիլսինլէր։

Լաքին Էվրօպա բոլիթիգասընդէն պու հալի, տահա եէնի աղնաշըլըյօր տէտիք եօգարըտա, վէ վագաա տա էօյլէ օլտու. չունքի Դրպրբս իլէ Պօսնա վագաալարընատ աղնաշըլըր Էվրօպանդէն բոլիթիգասը։

Մէսելէտէն սրբա իլէ պահս իտէճէքսէք, իւք էվվէլ Ինկիլիզտէն պահս իթմէլիյիզ, չունքի Դրպրբս Պօսնայա թագատիւմ իթտի։

Ինկիլիզ Անատօլույու մուհաֆազա իթմէք իշիւն, Անատօլուտա բէք չօգ չէյ եարաճագ։ Էվվէլա Իսկիւսարտան Պաղտատա, վէ Պաղտատտան Պասրա քէօրֆէզինէ պիր շըմէնտֆէր եարաճագ քի, իքի ֆալն քիլոմէթրօլուգ պիր շէյ տիր, օնտան սօղրա սաղ՝սօլա շիւպէլէր վէրէճէք, պին քիլոմէթրօ տա պունու թուիթտուրումուզ հալտէ, օլուր ուչ պին, եանի օթուզ միլեօն լիրա իլէ հասրլ օլուր ուֆաք պիր շէյ։ Տահա սօղրա գանալլար ճատտէլէր եարբլաճագ, մատէնլէր օրմանլար իշլէթիլէճէք, պանգալար թիճարէթկեահլար աշլաճագ, ադալի շէօյլէ պիր եիւզ միլեօն լիրալըգ պիր մասրահաթ։

Լաքին շըմէնտֆէր, գանալ, ճատտէ եարմագ, մատէնլէր օրմանլար իշլէթմէք պիր թագըմ ալաթ իւ էտէվաթա միւհթաճ տըր, պունլարընդէ սալթ գազմասը քիւրէյի հիսապա ալընսա, տաղ գատար պիր երզընթը օլուր։ իմտի պունլարա պիր կէնիշ վէ էմին տէբօղիթօ մահալի տէ լազմ տըր քի, պախթընատան պու գբմէթ տէ Գրպրբս ճէզիրէսինէ իսապէթ իթտի։

(Անատօլունուն Սուրիա հուտուտինէ գատար օլան պու գբթաք եիւզ պին մուրապպա ճօզրաֆիյա միլի գատար պիր սաթհ օլտուղունատան, տիմէք օլուր քի հէր պիր մուրապպա միլէ պին ատէտ Ինկիլիզ լիրասը սաչըլաճագ, օ տա տահա շիմտիլիք։)

Լաքին Ինկիլիզ եալընըզ քէնտի մատտի թիճարէթինի տիւշինիւյօր տէնմէմէք իշին, Անատօլու ահալիսինին բսլահաթընը տա իլթիզամ իտիւպ, պատազին օրալարա մէշհուր վալիլէր, միսթէգիմ հաքիմլէր կէօնտէրիլմէսինէ տէ հիմմէթ իտէճէք. վէ Հինտիսթանտա պունուն պիր տէ պոլ մատէնի վար բմբշ քի, միւրատ պույուրուր էսէ, Տէվլէթը Ալիյէ գօլունու տալտրբրպ օ մատէնտէն տէ իսթէտիյի գատար վալիլէր հաքիմլէր ալապիլէճէք իմիշ։ լաքին պու բոլիթիգա Ռուսիան, իշինէ կէլմէյօր, չունքի Հինտիսթանտա պիր շօգ ճինս վէ մէզհէպտէն ահալիլէր օլուպ սալթ խրիսթիան օլմատըղընտան, պուրասը պիր ազ Ռուսիանդէն տինտարըղընա տօգունաճագ տըր դալիպա, լաքին պուրալարտա Սլավ օլմա տըղընտան նէ վէսիլէ պուլուպ տա Անատօլու խրիսթիյանլարընդէն տինինի մուհաֆազա իտէճէք, պուրասը հէնիւզ նամալիմտէ տիր, չու գատար քի, Ռուսիա էօլիւր, վէ խրիսթիյան մուհաֆազասընտան վազ կէչմէզ, չունքի ճան չըգմայընճա խոյ չըգմազ տէնիր։

Ֆագաթ պիզ չիմտի, Ինկիլիզտէն պահս իտէյօրուզ։ իմտի էլան էյիտէն աղնաշըլըյօր արթըգ քի, Շարգ մէսէլէսինին սիւրէթը գաթիյէտ հալինի Ինկիլիզ Անատօլուտա կէօրիյօր, վէ օնա կէօրէ տէ իճապ ու էգթիզասընա պագաճագ։

Շիմտիլիք չու բոլիթիգայա Բարլամէնթտէն պաշգա պիր աղ մուխալիֆէթ իտէն եօգ, լաքին Բարլամէնթին մուխալիֆէթի պէլքիմ Ինկիլիզ գապինէթինի թէպտիլ իտէպիլսին, ֆագաթ Ինկիլիզ բոլիթիգածընը թէպտիլ իտէմէզ արթըգ։

Շիմտիտէն պիր թագըմ գումրանիալար թէշքիլ օլունուպ, սէրմայէլէր թէտարիք օլունույօր, վէ պիր չօգ լօրտալար վէ սըրլար Գրպրբսա տօղրու գօշայօրլար, արթըգ Անատօլուճա տիւշիւնէճէք պիր իշիմիզ եօգ տուր, օ քէնտի քէնտինէ եօլ ալըյօր։

Կէչէլիմ Ռումէլիյէ. Ռումէլինին էմինիյէթինի գօնկրէ Ավթրիայա թէսլիմ իթտի, վէ Ավսթրիա տաֆտի Պօսնայը իսթիլա իթմէտիքճէ, պու էմինիյէթի թէահհիւտիւ ալթընա ալամատը։ Շիմտի Պօսնատա տա էլպէթթէ չըմէնտֆէրլէր, ճատտէլէր եարբլըպ, մատէնլէր, օրմանլար իշլէթիլէճէք, վէ Ավսթրիա նուֆուզու շիպէհէսիզ Սէլանիք իսկէլէսինէ գատար վալ օլաճագ տըր քի, Սլավ թէճավուզաթընա պիր սէտտը մումանաաթ քէշիտէ օլմուշ օլսուն։

Իշթէ պէօյլէ Ինկիլիզ վէ Ավսթրիա, պու իքի պէօյիւք տէվլէթտէն պիրինին Անատօլու վէ տիկէրինին Ռումէլիյի սարմասը իլէ Ռուսիա թէճավուզաթը մէն օլունուպ, Օսմանլը Օսմանլըյա գալաճաղընտան, Շարգ մէսէլէսի քի Օսմանլընընը պագաճատէմը պագասը մէսէլէսի տիր, պու վէճհ իլէ սուրէթը դաթիյէտէ հալ օլմուշ պիթմիշ օլաճագ տըր։

Եալընըզ Եունանլար պու սիւրէթի քէնտիլէրինէ պիր զարատտա իտէյօրլար, չունքի պունլար տա Ավսթրիանընը եէրինէ կէչիպ, Ռումէլի թէէմինաթընը քէնտիլէրի տէրիւհտէ իթմէք իսթէյօրլար բաք, վէ պու թէէմինաթը տա թըրհալատա, Եանեատա վէ Կիրիտտէ արայօրլար ըսը, ֆագաթ ֆէլէք միւսաատէ իթմէտի։ Տիկէր թէրաֆտան գօնկրէ տախի Եունան հագգընտա թասհիհի հուտուտտան զիյատէ պիր շէյ թէճվիզ իթմէտիյինտէն, պիր ազ զիյատէ պիր ազ էքսիք, երինէ օլաճաղը պու տուր։

Էլհասրլ պու կիւնքի կիւն, Էվրօպա բոլիթիգասընընը Պիպէ միւթասարիֆ ճիհէթի, շու Անատօլու վէ Պօսնա մատտէլէրինտէն իպարէթ օլուպ, պու իքի մատտէ Ինկիլիզ վէ Ավսթրիանընը խուսուսի, բոլիթիգասը՞ մը տըր եօգսա ումում Էվրօպա տա պու բոլիթիգայա թապի մի տիր, վէ խարըճտա գալան սայըր տէվլէթ բոլիթիգասը նէ մէրքէզտէ տիր. պունլարա տայիր պու հաֆիթա պիր ազ տահա մալիւմաթլար չալընաճաղը մէմուլ օլսնատուղունտան, պունլարընդ խիւլասասընը տա կէչէճէք հաֆիթաեա թէէխիր իթմէմիզ լազըմ կէլիր։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

ԱՎՍԹՐԻԱ

Ավսթրիանընը Պօսնայը իսթիլասը, գօնկրէ գարարընտան օլուպ պաղը էսպապը մուհիմմէեէ միւպթէնի օլտուղունտան հէր նէ օլսա Ավսթրիա ասքէրինին Պօսնայա իտխալի լազիտ իսի. պունու չարգտա վէ զարպտա պիլմէյէն եօղուտու, Ավսթրիանընը էֆքեարը Պօսնայը Օսմանլըտան ալըպ տա քէնտինէ զապթ իթմէք տէյիլ իսի, Նիյէթ պու օլսա Ավսթրիա հիչ պիր չէյ տիյնէմէյիպ, հէմմէն Պօսնայա ասքէր սէվգ իտէպիլիրտի, չունքի պէօյլէ պիր չէյ հազըրլըղը տա վարըտը, մէվճուտ գուվվէթի տէ. օնուն իշիւն Ավսթրիա պիրտէն պիրէ ասքէրինի Պօսնայա սօգմագ իսթէմէյիպ, էվվել էմրտէ Պապը Ալի իլէ պիր մուգավէլէ թանդիմ իթմէք իսթէտի, եօգսա Պօսնայը քէնտինէ զապթ իտէյօր կիպի կէօրիւնէպիլիր իսի։

Վագաա Օսմանլը էվվիայը ումուրունտա տա պունուն պէօյլէ օլտուղունու պիլմէյէն եօղուտու, լաքին պէօյլէ չէյլերի եալընըզ պիլմէքլէ օլմայընը իշի պիչիմինէ տէ գօյմալը ըսը, միւլք նահիպինին հուգուգունունտա մուհաֆազա օլունույօր օլմուղու ինտէլ ալէմ վէ բէյնէլյալ կէօրիւլմէլի իսի, պունուն կիշին էվվելա թէրաֆէյինին չու մուգավէլէ չէրնայիթինին նէ մանատա չէյ օլտուգլարը պիլինմէք լազըմ կէլտի, վէ պունա վիէննատա տաԱսիթանէտէ տէ իքի թէրաֆը չալըշըլտը, վիէննատա Գարաթէօտօրի, վէ Մէհմէտ Ալի բաշալար վէ Գօնթ Ընտրասի վէսաթէթի իլէ, վէ Ասիթանէտէ Պապը Ալի իլէ Գօնթ Զիչի մարիֆէթի իլէ. չիմտի տահա պիլինէմէյօր լաքին սէպէպի իլէրիտէ էլպէթթէ աղնաշըլաճագ տըր. Ավսթրիա հէր նէ գատար պիր մուգավէլէյէ թարիպ իսէ տէ, պունուն թանզիմինէ ուզուն պիր միւտտէթ թային իտէմէտի, իսթէտի քի նէ մուգավէլէ օլունաճագսա չար չապուգ եաբըլսըն պիթսին։

Սէպէպի պու ճէելէ մի օլտու, եօգսա պաշգա պիր զուհուրաթ մը իւսթէ կէլտի, հէր նէ իսէ, հալ շու քի իշպու մուգավէլէ պատպընտա Օսմանլընընը աղրը տավրանմասը, Ավսթրիանընը ճէելէսինէ ճէվապ վէրէմէտի, վէ Ավսթրիա սապր իտէմէյիպ, ասքէրինի Պօսնայա կիրտիրի վէրտի, ֆագաթ պունուն իլէ մուգավէլէ լուզումու մահվ օլմայընը թանզիմ օլունմուշ իսէ տէ, թէսթի օլունմատըգճա մէյտանա չըգմազ օլտուղունտան, պունուն նէ օլտուղու տա սեքիզ օն կիւնէ գալմազ աղնաշըլըը զանն իտէրիզ։

Վիէննա զաղէթալէրի, պու խուսուստա Պապը Ալինին իպրազ իթթիյի միւլայէմէթի, վէ Վիէննատա տախի Գարաթէօտօրի քաշանընը իպրազ էյլէտիյի համիրէթի զիյատէ Ժէտհ իտուպ, Ավսթրիա իլէ Օսմանլը պէյնինտէ պիր խուսումէթ հասրլ օլմատըղընը, պու սէպէպլէրէ համ իտէրլեր։

Պուրա զաղէթալէրինին բիվայէթինէ պագըլըը իսէ, Օսմանլը մէմուրլարը եէրլի ինլամ ահալիսինտէն տահա զիյատէ հագարէթ կէօրմիւշլէր նէթէքիմ Ավսթրիատան. իսլամ վէ օրթհօտօքս պիրլէշիպ պիր մուվագգաթ հիքիմէթ թէշքիլ իթմիշլէր, վէ կիւյա վալի վէ սայըր հիքիմէթ մէմուրլարընը ճէպրէն տըշարը իթմիշլէր, վէ պունլարտան գարշը գօյուպ, էօլէնլէր տէ օլմուշ. ֆագաթ պունլար թահգիգէ միւհթաճ հավատիսլէր օլտուղունտան մուհայէր տիյէնմէմէլի տիր, չունքի պունուն մուղայիրի Պօսնա ասայիշ իւզրէ օլուպ, իսթիլատան սօղրա, հէր քէս եէրլի եէրինտէ վէ իշինէ կիւճիւնէ պագըյօր տէյի խապէրլեր տէ վար։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

ՍԹԱԹԻՍԹԻԿ

Տիւնեա իւզէրինտէ եաշայան ինսանլարըն սայըսընը պիլմէք էօթէտէն պէրու էհլը ճօղրաֆիյանըն մէրագընտան իսէ տէ, պու տէհրին իպթիտասընտան պէրու վէրիլէն հիսապլարտան հիչ պիրի պիր պուչուգ միլեարը թէճավուզ իթմէմիշ տիր։ Էն սօն վէ օլտուգճա սահիհ պիր հիսապա նազարէն պիւթիւն տիւնեա իւզէրինտէ 1,439,145,280 ինսան վար ըմբշ, եանի պիր միլեար, տէօրթ եիւզ օթուզ տօգուզ միլիօն, եիւզ գէրրգ պէշ պին իքի եիւզ սէքսէն։

Պունլար չու վէճհիլէ պէչ գբթայա թագսիմ օլունուր.

Էվրօպա	312,398,480
Ասիա	831,000 000
Աֆրիգա	205,219 500
Ամէրիգա	86,116,000

Ավսթրալիա եանի Պահրը մուհիթտէ օլան ատալար 4,411,300։

Տիւնեատա էն պէօյիւք միլլէթ Զին միլլէթի օլմալը տըր քի 405 միլիօն իթթիպար օլունմագտա տըր։ լաքին պունլար պօշ ատամլար օլմալը քի պու սայըյա կէօրէ պիր իշ կէօրէմէմէքտէ տիրլեր. վէ չայ իլէ ֆիֆօն վէ պիր աղ տա ֆիլտիշինտէն օյմա օյունճագլարը օլմասա, չօգլարը Զին միլլէթի տէյի պիր միլլէթ վար օլտուղունու տա պէլքիմ պիլմէյէճէքլէր իսի։ Հինտիլէր տէ 250 միլիօնա եագրն օլուպ, պունլարընդ սալթ եիւզ սէքսէն միլիօնու Ինկիլիզ իտարէթի ալթընտա տըրլար։ Պունլար տա նէթմիշ սէքսէն պին Ինկիլիզ ասքէրի իլէ զապթ օլունտուգլարընտան՝ բէք իշէ եարար պիր շէյ օլմամալը տըրլար։

Էւրօպա զաղէթալէրիտէն ալինան սօն խապէրլեր.

Սթամպօլ, 25 յուլիս.

Գարաթէօտօրի գաշայան թալիմաթլար կէօնտէրիլմիշ տիր։

Ավսթրիա ասքէրինին Պօսնատա իգամէթինէ մուայէնէ պիր միւտտէթ թային օլունմայընը, վատ օլունան ըսլահաթ իշրա օլունուպ իտտէի ասայիշ, վէ իսթիհրահաթը ումումիյէ վագի օլունճայատագ իգամէթ իթմէք թապիրինէ Պապը Ալի բուի ըրզա կէօսթէրմիշ տիր։

Օսմանլը մէմուրլէրինին խագասը մատտէսինէ կէլինճէ, Պօսնա վիլայէթի պիր էյամ իտարէյի ասքէրիյէ վէ էօրֆիյէ թահթընտա պուլունաճաղընտան, պու իտարէ ֆէսխ օլունունճայատագ մէմուրինի միլքիյէյէ լուզում օլմայաճաղընա գարար վէրիլմիշ։

Ֆէլէք լիմանընընը թօրբիլէր իլէ գարաթբլմազ օլտուղու Ավսթրիա մէմուրլարընտան բէսմէն իլան օլունմուշ. (տիմէք օլուր քի տէնիզտէն պիր քիմսէ, Հերսէյէ կիրէմմէյէճէք։)

—Պէլկրատ, 25 յուլիս.

Ավսթրիա մուգավէլէսինի Պապը Ալինին կէճիքտիրմէքտէ օլտուղունու իսլամ Ահնաուալար վէ Պօշնագ պէյլերի վէսիլէ իտիպ, Պօսնա վէ Հերսէյին հէր թէրաֆընտա գեյամ իթմիշլէր. պունլարընդ սիլահլարը բէք մէշհուր Հէնրի Մարթինի վէ Շնայար թիֆէնքլէրի տիր, ֆագաթ ֆիշէնքլէրի ազվէ թէտարիքի կիւ։ տիր։

Օրթհօտօքս խրիսթիյանլարտա պօլ ճէպխանէ վար, ֆագաթ իսլամլարա նիսպէթլէ, պունլար տա ազըգ տըր։

—Պէրլին, 25 յուլիս.

Խայը տէվլէթլէր, Պէրլին ահտ-

նամէտինի թաստիգ իթմէլէրի ի-չիւն Պէրլինտէքի սէֆիրլէրինէ թայիմաթ կէօնտէրտիլէր. Պապը Այինին թաստիգի պիր գաչ կիւն կէրի գալաճագ տէնիյօր։ (Մայիր խապէրլէրէ նազարէն, պու կիւն (ճումաա իրթէսի) ահանամէնին թաստիգի, վէ թաաթիսի Պէրլինտէ իճրա օլունաճագ ըմբշ։)

—Պէրլին 25 յուլիս։

Իթալիանէն գըզկին թագըմը, գոնկրէտէքի Իթալիա մուրախասը գոնթ Դօրթիյէ իթմէտիքլէրի հիճվիյաթ վէ ըէզալէթ գալմատըզնտան, Ալէմանիանէն նիմ ըէսմի զաղէթալէրի իսէ գոնթու միւշարիլէյհի թէսահուզ իթմէքտէ տիրէր։

Պու զաղէթալէր տեր քի, մալիյէ մատտէէրի, վէ Եունան վէ Էրմէնի մէսէլէլէրի հագգընտա զոնկրէտէ էն զիատէ չալըշան վէ հիմմէթ իտէն գոնթ Դօրթի օլտու։

—Բօմա 24 յուլիս։

Բաբա հազրէթլէրինին պազը տէվլէթլէրէ էյլի կէօնտէրմէք մատտէսի Նոյեմբեր այնատաք թէէխիր օլունմուշ տուր։

Պիր «Նոնս» տախի Լոնտրայա կէօնտէրիլէճէքմիշ. ֆագաթ նիմ ըէսմի պիր սըֆաթ իլէ, վէ պունա մուգապիլ, ինկիլթէրրատան Բաբայա էյլի կէօնտէրիլմէյէճէքմիշ։

Ալէմանիա իլէ Բօմա քիլիսէսի պէյնինտէ պիր հիւսնիւ իմթիզաճ վուգուի հագգընտա պէօյիւք իւմիտլէր վար ըմբշ։

—Ֆրանսըզ ճիւմհուրու թէրաֆընտան Գըզրըսա պիր գոնսօլոս թային օլունմագ իւզրէ իմիշ։

—Սթամպօլ 24 յուլիս։

Սաֆվէթ բաշա Անատօլուտա եաբըլաճագ չըմէնտրֆէր լոյհալարը վէ բլանլարը իլէ մէշղուլ տուր։ Տէւք տը Սըն Սըթբըլէտին բլանը ճիւմլէտէն զիատէ գապուլէ շայան կէօրիւլիյօր։

Ինկիլիզ Պէքէր բաշա գոմանտասը ալթընտա եինէ զապթիյէ ալայարը թէչքիլ օլունմագտա օլուպ, պունլարը շարգի Ռումէլի վիլայէթի ճիվարլարընտա իսթիխտամ օլունմասը մէմուլ տուր։

Օսմանլը ասքէրի մըգտարընին թէնզիլինէ գարար վէրիլտի։

—Պօսնատա բէք չոգ արաղիի միրիյէ վէ մէվգուֆէ վէ Էմլաքը հիմայուն պուլունտուղունտան, Ավսթրիալըլար Պօսնայա կիրմէզտէն պունլարա տայիր պազը թէտապիրի իհթիմաթիյէնին իճրասը սէպէպինէ Պազը Ալի Պոսնա մուգավէլէնամէսինին իմզասընը պիր ազ թէէխիր իթտի տէնիյօր։

—Պէրլին, 22 յուլիս վէ 23.

Իմբէրաթօր Կայսէր վէ իմբէրաթօրիչասը Ավկուսթա, վէ քէրիմէսի Պատէն Կրանտիւշէսի վէ պունուն տա քէրիմէսի Պատէն բրէնսէսի Վիգթօրիա, ճիւմլէթէն Պապէլսպէրկէ կիթտիլէր քի Բօցտամա եագըն պիր գալէ վէ պիր սէրայ տըր։

Իմբէրաթօր իլէ Իմբէրաթօրիչա գաբալը, վէ Պատէն Կրանտիւշէնի իլէ քէրիմէսի աչըգ ադրապատա իտիլէր. ասքէր եա գաբաղզ եօղուտու վէ արապալարա չօգլուգ տըգդաթ իտէն օլմասը։

Իմբէրաթօր բէք աղ վագըթ պուրատա իգամէթ իտէճէք օլուպ, էյէր վիճուտի սէյահէթէ թահամմիլ իտէրսէ, պուրատան տա եա կաշթայն եա թէբլից (Պօհէմիա) համամարընա կիտէճէք։

Պէրլինտէ տիբլոմաթլարընը պէօյիւք պիր թաթիլի վար. կէրեք Ալման վէ կէրեք էճնէպի տիբլոմաթլարընը հէմէն ճիւմլէսի եա քէօյլերէ տաղըլտըլար եա տա սայըր մէմլէքէթլերէ։

Իմբէրաթօրուն էօմրիւնէ գասա օլցունտուգտան սօղրա պիւթիւն Ալման մէմլէքէթլերինտէն վէ սայըրտէն իմբէրաթօրա թաղիյէթնամէլեր կէլտիյի մալիւմտիր, պունլար ատի չէյլեր օլմայըպ զայէթ գէնաաթը եաղըլար վէ ըէսմլեր օլտուղունտան, Պէրլինին էսկի գըրալ սէրայընտա պիր էքսբոզիսիօն աչըլըպ խալգըն սէյր իթմէսի իչիւն հէպ օրատա սէրկիյէ վազ օլունմուշ տուր։

Պինլեր իլէ թէլէկրաֆլարատան մաատա, իքի եիւզ գատար տա մահզէր վար ըմբշ քի, պունլարըն օնտան օն պինէ գատար իմզալարը տա վար ըմբշ։

Նասըլ քի տէտիք, պունլար ատի չէյ օլմայըպ եաղըլարը էն ուսթա խաթթաթլար եաղըսը վէ քէնարլէրինտէ սիյահ Զին միւրէքքէպի իլէ գալէմ իշի պիր թագըմ ըէսմլեր, պոյալը մէշհուր ըէսմլեր վէ ֆոթոկրաֆլար տա վար ըմբշ. պունլարընը գաբաղլարը հէպ իմբէրաթօրուն հազզ իթտիյի մավի ըէնք աղըր գատիֆէ օլուպ, իւզէրլերի կիւմիւշ վէ ալթուն գապարլար վէ գագմա ըէսմլեր իլէ միւզէյյէն իմիշ. պու մահզէրլեր Ալէմանիանընը բօլիթիգա վէ պէլէտիյէ վէ իւմիյէ տայրէլէրինտէն օլուպ, պունլարտան մաատա, Վիէննատա, Բէչթատա, Յուպլինտէ, Պրուսէլտէ, Անթվերբատէ, Բէվէլտէ, Մօսգատա, Բէթրօպուրկտա, Սիւիստէ վէ մահալը սայըրէտէ իգամէթ իտէն Ալման միլիթէպերանընը թարաֆընտան իմիշ, վէ էքսէրի Ալամանճա իսէ տէ, Լաթինճէ, Թալեանճա, վէ Եահուտիճէ տէ վար ըմբշ. պունլարընը ճիւմլէսի, սատագաթ նըշանէսի իսէ տէ, գալէմ զէնաաթը ճիհէթի իլէ պի էմսալ չէյլեր իմիշ։

—Տէրսաատէթ, 23 թէմմուզ.

Ռիվայէթէ կէօրէ, Ինկիլիզ սէֆիրի Սըր Լայարտը սըգ սըգ հուզուրու հազրէթի Բաթիշահիյէ չըգմասը, Եվրատ վատիսինի պիւթիւն պիւթիւնէ եէնի պիր սիւրէթտէ թէչքիլ ու թանզիմ իշիւն պազը թասավվուրաթա մէպնի իմիշ։

—Պիր միւթէպէր Ալէման զաղէթասընը խապէր վերտիյինէ կէօրէ, Ինկիլթէրրա վէլիի ահմաը Բրէնս տը կալ, կէլէճէք սէնէ Ավսթրալիայա վէ սայիր Ինկիլիզ միւսթէմլիքատթընա կիտէճէք, վէ պու միւնասիպէթլէ ճաբօնա տախի սէյահաթ իտէճէք իմիշ։

—Տէրսաատէթ, 18 թէմմուզ.

Ինկիլթէրրանընը Թիւրքիա ումուրու տախիլիյէսինէ միւտախէլէսի շիմտիտէն հիսա օլունույօր։ Սըր Լէյարտը թէբլիֆի իւզրէ, Թիւրքիա մալիյէսինի վէ իտարէսինի ըսլահ իչիւն պիր գոմիսիօն թէչքիլ էտըլընտը։

—Իսբանիա գրալը կէնճ Ալֆոնս, զէվճէսի Մէրչէտէս գրալիչանընն վէֆաթընտան պերու, թէէսսիրիւ գալպինէ մէպնի նամիզաճ տիւշմիւշ, վէ էօմրատէն օրանմբշ օլտուղունու, վէ թէրքի սալթանաթ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտուղունու պէեան իտէօր իմիշ. նէֆսինէ սույի գաատ իթմէսին իչիւն իւզէրինէ նէզարէթ օլունույօր իմիշ, վէ թէրքի սալթանաթ իթմէսի իհթիմալի իւզէրինէ, Ասթիւրի բըրէնսէս իլէ գրալիչայի սապըգ իզապէլ թարաֆկիրլէրի հարէքէթէ կէլմէքտէ իմիշլեր։

—Ավսթրիա միշիրանընտան Ֆէլդ-մարէշալ Բօթմունա, Ահէմ օրտաւսունու մէճլիստէտէն թանզիմէ մէմուր իտիմիշ տիր։

—Թրիէսթէնին վէ Թրանթէն էյալէթինին Ավսթրիատան թէֆրիգիյէ իլթալեաեա իհագըլէհինտէ Իթալիա շէհիրլէրինին էքսէրիսինտէ ահալի թարաֆընտան վուգու պուլան նիմայիշլերտէն Ավսթրիա տէվլէթի պիթ թապ կիւճէնմիշ օլուպ Գոնթ Անտրասի պու պապտէ Բօմաեա պիր նոթա կէօնտէրմէք նիեէթինտէ պուլունմուշ իսէ տէ, Իթալիա տէվլէթինին վիէննա սէֆիրի ժէնէրալ Բօպիան թարաֆընտան վէրիլէն թէէմինաթ իւզէրինէ, գոնթու միւշարիլէյհ պու նիեէթինտէն վազ կէչմիշ։ վէ իքի տէվլէթլէր պէյնինտէ հիւսնիւ միւնասէպաթըն պէր տէվամ գալաճագը մէմուլ պուլունմուշ տուր։

Գոնթ Դօրթինին եէրինէ ժէնէրալ Բօպիլանը Իթալիա խարիճիեէ նէզարէթինէ թային գըլընաճագը չիմտիլիք եալանա չըգարըլըօր։

—Վիէննա 25 թէմմուզ.

Մահը հալը 20սինտէ Շումլա Բուլարա թէսլիմ իտիլտի. Ֆաղը բաշա անճագ սըր Լէեարտա բէյ սիւալ իթտիքտէն սոնրա պու շէեէ մուվաֆագաթ իթտի։

—Լոնտրա 26 թէմմուզ.

Պէրլինտէն Տէյլի Նիւզ չէքիլէն պիր թելէկրաֆա նազարէն, Ռուսիա տէվլէթի, ասքէրինին Տէրսաատէթ ճիվարընտան ըրճաթը պահրէն իճրա օլունմասընը արզուլէեօր վէ էվվէլա ինկիլիզ տօնանմասընին Մարմարա տէնիզինտէն չէքիլմէսինի թալէպ իտէեօր իմիշ։

—Թէմմուզուն 25ինտէ Պօսնա միւսիմանլարը թարաֆընտան պիր հէյէթի մէպուսա ժէնէրալ Ֆիլիբօվիչին հուզուրունա չըգըպ, Ավսթրիա իսթիլասընտան տօլայը ահալիեի իսլամիեէնին ճան վէ մալը թէհլիքէտէ պուլունտուղունտան տօլայը պէեանը խէվֆ իթմիշլեր, վէ ժէնէրալը միւշարիլէյհ ճէվապընտա, քէնտիլերինի ֆուրէթի գաթիեէտէ թէէմին իթմէքլէ, մեմնունէն կերի տէօնմիւշլէր տիր։

ՄԷՓԵԱԹԻՊ

Գայսէրի մուխպիրիմիզտէն աթիտէի մէքթուպու ալմըշըզ տըր։

Գայսէրի 12/24 յուլիս 1878

Պիր վագըթտան պէրու չէհրիմիզին սօղագլարընտա, վէ էքսէրի մէյտանընըզ մահալլէրտէ սերխոշլար քէշթ ու կիւզար վէ նազարալարլա էթրաֆ ու էքնաֆա ազ չօգ խէվֆ ու էնտիշէ վէրմէքտէ, վէ հէր նէ գատար սէյրէքճէ իսէ տէ, արատա պիր սիլահ սէսի տախի իշիտիլմէքտէ օլտուղի հալտէ. կէչէն հաֆթա սալը կիւնիւ ագշամընէ սաաթ օն պիր պուչուղու գարարլարընտա, սապըգալը կիրուճհինտէն էսէնին Խալիլին օղլու Մուսթաֆա նամ շախս իւչ նէֆէր ըէֆիգլերի իլէ պէրապէր միւսէլլահ վէ իքիսի նիմ սուրէթտէ սէքը հալինտէ օլարագ, զալիպա Գաւբ գոբոնամ մէվգիտէ քեայնի միւսքիրաթ մազազասընտան խուրուճ, վէ ֆազլա օլարագ պիրէր տէ սօրա էլտէ էթտիքտէն սօղրա, «Կեավուր եօգ մու» տէյու նիտա իլէ, մէզքիւր գըշը գաբու ճատտէխինտէն տօղրուտուրլար չիֆթէ պէնը էռնէ էօնինէ. էնանլը բուհտէ բաայ կէլինէ պիրէր իքիշէ սօրա հիմմէթ կէտէրէք. Պահչէ պաշը նամ ժահալէ եէթիշիրլէր։ Մուսալաթ օլտուգլարը քէսան քեաֆֆէթինէ իրթիսթիյան եանի էրմէնի վէ Ռումօպ։ Իսլամլարա իրիշիլմէտիյի վէ իրիշիլմէեէճէյի «Կեավուր եօգ մու» թապիրինտէն ադնաշըլըրսատա, անը տա պու գատարճա զիքը իլէ, կէլէլիմ «սատէտ»։ Թամ պահճէ պաշընտա պէրի գըրդ քահանայ մէրհումուն օղլու Յովհաննէսէ թէսատիֆ էտէրլէր։ Մէրգում իսէ չագա զանն էտէրէք մի, եա տա ճէսարէթինտէն մի օր, հէր նասըլ իսէ իլք սօրայա սիւրիւթ վէ եա պէրէքեաթ վէրսին կիպի պիր սուրէթի թէչէքքիր իպրազ էթմէտիյինտէն գաֆասընտան վէ ղայրը մահալինտէն 6–7 եարա ալարագ օ տա գուրթուլմուշ օլուր։

Վէ սըրա կէլիր Պէզիրխանէ էօնիւնէ, վէ թամ մահալի մէզքիւրէ չըգար գոգագտա գասապ էսնաֆընտան էվինէ տէօնմէքտէ պուլունան, Եաղըճընը օղլու Գրիգոր նամ քիմէնէէ թէսատիֆ, վէ կեավուր նէ ճէսարէթ գաչմայուպ տա օրթատա կէօղիւքէպիլիյօրսուն տէյիպ, սօրայը էնտիրիրլէր. վէ մէրգում տախի էսնաֆլարընա մախսուս ճէսարէթ իլէ, միւտաֆաայա գըյամ իյլէմէսինտէ, արաղիլ թարաֆընտան պիր բօվէվըր պօշալտըլըր իսէ տէ, հէլէ պօշա կէչէր. վէ պու էսնատէ մէրգումուն գայմէ ճուղտանը եէրէ տիւշիւպ, մէլքուֆու պուլունան 3–600 ղրուշլուգ գայմէսինի գաբրշմատա, մէրգում տախի էլինտէն վէ գօլունտան քէղա եիւզինտէն արմըշ օլտուղու թաշ վէ սօրա եարալարը իլէ պէրապէր, 600 ղրշ մըգտարը տա բարա իսթէ վէրէրէք, օ տա կիւճպէլա եագայը սըյրըր. իմտի մէրգուման արաղիլ կիրուհի, քէլ եվվել «կեավուր» տէյու հայգըրարագ ասըլ Պէզիր խանէ էօնիւ մէյտանընա հիճիւմ իտէրլէր քի, պուրատա կէօրիւլէն մէնզարէ էշհամուրլահ ճան զաեաթը օլմագսըզ խիթամ պուլուր իսէտէ, սուրէթի ֆէրիյանընէք տէհշէթլի օլուր։ Շէօյլէ քի եաղ մէվսիմի մինասիպէթի իլէ, էհալիի մահալլէ, էր վէ նիսա, իխխիյար վէ կէնճ քիւմէ քիւմէ գաբուլարտա օթուրուպ, էյլէնմէքտէ իքէն, «Կեավուր եօգ մու» տէյու հայգըրարագ եան զոգագլարընը պիրինտէն մէրգուման արաղիլին իւզրլերինէ հիճիւմէրի կէօրիւլտիւքտէ, պիրտէն օրթալըգ անա պապա կիւնիւ օլուր։

Իմտի պիր թարաֆտան միւտաֆաա վէ թարաֆը տիկերտէն սօքա թաշ պիրպիրինի միւթէգրպէն պաշ ար պի սուչ ահալինին իւզէրինէ տօղրուլմայա։ Պու էսնատէ այնը մէվգիտէ վէ անճագ պիր ազ ուղագտա պուլունան գօմշուլարը պիլ մէճպուրիյէ արայա կիրէրլէր. քի պուտա շիւբհէսիզ մէրգուման աչգըյանընն տահա զիյատէ զաղապլարընը թահրիք էյլէտիյինտէն. պաշլարլար պունլար բօվէվըր իլէ ճէվապ վէրմէյէ, վէ հագըգաթէն պէշ օն աղըզ սիլահ պօշալը իսէ տէ, կէօզ գաֆայը սիմիշ օլտուղունտան, ներէյէ աթարգլարընը պիլմէյէրէք. պի ամնի Պարի քիմսէյէ գուրչուն իսապէթ էթմէմիշ։ Էգ ճիւմլէ տիկէր պիր գաչ քիմէնէլէր իլէ պէրապէր թիմուրընը Հաճինին 7–8 եաշընտա օղլու Միհրանիկ։ բէաէրի մէրգումուն գաֆասընտան ալտըղը եարալարը վէ պինապէրին կէօքսիւնտէն աշաղը ագան գանը վէ բէտէրինի չու հալտէ կէօրտիյունալ «ման... Ապոպոֆը... տէյու աղլայարագ բէտէրինէ տօղրու գօշմագտա, մէկէր պիր թաշյտա անընն գբսմէթի վար իմիշ, օ տա ալը գբսմէթինի։ Շէօյլէ պիր սըրատա պայըլան գըզլարը, գօրգուպ եբգբլան վէ տիշի քիթլէնէն կէլինլեր, վէ պու եիւզտէն զուհուրի թապիի օյան ահվալ գօլայ ֆէհմ էտիլիր օլտուղունտան պիզ կէլէլիմ հիքայէէ։ Զուհր իտէն մէզքիւր արպէտտա պիր միւտտէթ տէվամ էթտիքտէն սոնրա, իլտիհամընն չօզալմասընտան նաչի թութուլաճագլարընը հիսա էտէրէք ֆիրարը էլէ ալտըլար, վէ ֆագաթ օլ վագթէ գատար զապըթա մէրքէզինին մալիւմիւ օլամայուպ զապթիյէ եէթիշմէտիյինտէն, վազիֆէեի մէզկուրէյի քէնտիլէր էյֆա ֆէտէրէք, մէրգումանը տէր տէսթ էտէպիլտիքլէրինտէ հիւքիւմէթ թէսչիմ էյլէմէք իւզրէ արգալարը սըրա գօշուլարլար իսէ տէ, Իսլամ մահալէսի արասընտան գատընլար թարաֆընտան «կեավուրլար նէ իսթէրինիզ էհլի Իսլամտան» տէյէրէք, տամլարտան թաշա թութուլմալարը իլէ մէճպուրի կէրի տէօնէրէք, եարալըլար սըրասը իսթիւ Պէյէտիյէ թապինէ միւրաճաաթ, վէ պու էսնատէ քէյֆիյէթ զապըթայէ խապէր վէրիլտիքտէ հէյման 20 գատար զապթիյէ սէվգ էտիլիր. վէ Մութասարրըֆ բաշա թարաֆընտան, հայյէն օյմատրդը սուրէթտէ մէյթէն կէթիրիլմէսի խուսուսունա էմր պույուրմուշ իսէ տէ, չի ֆայիտէ... չինքի հալա մէրգումանտան հիչ պիրիսի պուլունամամըշ օլտուղունտան, միւշթէքիլէր վէ մէճրուհլար իսթինթագ էտիլէրէք, սահապը ճինայաթը պուլունմալէրինէ ինթիզար էտիլմէքտէ վէ արանմագտա տրը...։

Իշթէ կէչէն հաֆթա սատէճէ վուգուինի վէ պու կիւն թաֆսիլաթընը վատը աճիպի իւզէրէ վէ պու վէճհիլէ պիլտիրիլտիքտէն սօղրա, կէլէլիմ իքինճիսինէ։

Գըզըլ բրմագ իւզէրինտէ քեաչին Եալընըզ քէօյ նամ քէօրրիւ գուրպինտէ վագը Տէրպէնտին զապթիեէլէրի, չէհրիմիզ եէրլիսինտէն չէնտ նէֆէր կիւրուհու արաղիլ թարաֆընտան պիր գարը կէօթիւրիլմէքտէ օլտուղունու կէօրէրէք, վազիֆէլէրի իգթիգասընտան օլարագ, մէրգումանը վէ մէրգումէի թէվգբի իթմէք թէչէպիւսինէ գարշը կէլինմիշ օլտուղունտան, իքի թէրաֆտա սիլահա էլ իլէ, զապթիյէնին վէ քէզա արազիյտէն պիրիսի խաֆիֆճէ եարալանտըգտան սօնրա նիհայէթ տէրտէսթ իտիլմիշ օլտուղունտան չիմտի թէվգբի տըրլար։

Իչիւնճիւ. Շէհիրէ պիր սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Կէրմիր գարիյէսինտէն օլուպ, չէհիրտէն ավտէթ իթմէքտէ պուլունան, պիրի էրմէնի տիկէրի Իսլամ իբի առէմին (գարիյէնի մէզքիւրէեէ հէյման պիր տագբգա գատար օլան Էնեկ նամ մահալտէ) օն գատար Քիւրտ աթլըսը թարաֆընտան պարկիրլերի էլէրինտէն ալընմըշ, վէ հէր նէ գատար մէրգում էրմէնի, հայվանը պրրադընըզ տա օն առէտ 100լիք գայմէ

վերէյիմ տէմիշ վէ րէճա իթմի իսէ տէ։ պիզէ բարատան էվվէլ ամթ լազըմ տրը տէեու ճէվապ իմա էտերլէր, «պու քիւրտլերին գանդը գապիլէտէն օլգուղու անլայշըմամըշ։»

Էֆէնտի, ղազէթայի միւթէպէզրէրինէ վուգուամթ վէ հավատիսամթը մահալլիլէտէն մալիւմամթ վերմէք վազիֆէսինի տէր իւհատ իթմիշ օլտուղումուզ կիւնտէն պէրու միւճիպի սիւրուր վէ ֆէրրահ պիր մալիւմամթ վերէմէտիյիմիզէ թէէսիիֆիւ ազիմէ հիսս իթմէքտէ իսէքտէ. մութասարրըֆ բաշա հազրէթլէրինին հալա կէօզէտիրմէքտէ պուլունան թէաապիրի միւէսսիրէ սայէսինտէ, ինչալլահ պունլարըն աքսի օլարագ էյի հալլէրտէ զուհուրինտէ անլէրի տէ թէպշիր էթմէք վատ վէ իւմիտլյլէ ինթիզարըմզա սապը իլէ տէվամ իտերիզ էֆէնտիմ։

—

Ատաբազար մուխպիրիմիզտէն տախի յուլիս 14 թարիխէ պիր մէքթուպ ալմըշ իսէք տէ, եէրիմիզին միւսաատէսի օլմատըղընտան, տէրճի բազար երթէսի կիւնիւնէ թէէխիր օլունտու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Տիւնքի կիւն Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին թահթը բիասէթինտէ օլարագ Գալաթատա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսասընտա Երեսփոխանական Ժողով թէճէմմիւ իթմի։

Եվվէլա, պու սէնէնին իքինճի վէ իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ իճթիմաներընդէն ժողպաթալարը (ատենագրութիւն) վէ պատէհու Սամանթիատա եէնի մահալլէտէն երեսփոխան ինթիխապ օլունան Մկրտիչեան Պողոս էֆէնտինին ինթիխապը թաստիգ օլունտու։

Ուսումնական խորհուրդ. միլլէթին մէքթէպլէրինէ վէ պու նէվ վէսայիթի թէրագգբեա սարֆ օլունմագ իւզրէ միլլէթ էֆրասընտան սէնէվի պիր վերկի ալընմասընա տայիր կէչէն հաֆթա պիր թէքլիֆ արզ իթմիշ վէ պու թէքլիֆ պէր վէճճի նիզամ դաստիարակութիւն դիւանընա հէվալէ իտիլմիշ օլմաղա, Դաստիարակութիւն դիւանը տիւնքի կիւն պու պապտէ քէնտի բարօրթօսունու թագտիմ իթմի, վէ կէլէճէք իճթիմատա թահթը միւզաքէրէյէ ալընմագ իւզրէ պու բարօրթօսունուն մէվատտը միւզաքէրէ սըրասընա կէչիրիլմէսինէ դարար վերիլտի։

Պատէհու, մէսէլէի մալիւմէի միլլիեէեէ տայիր օն իքի երեսփոխան թարաֆընտան Բաթրիգ հազրէթլէրինէ վուգու պուլան սիւալը ճէվապընա նագը քէլամ օլունտու։

Բաթրիգ հազրէթլէրինին մէզքիւր սիւալա ճէվապէն գալէմէ ալմըշ օլտուղու պու նութգ բէք ուղուն օլուպ, Գեր. Տ. Մկրեան թարաֆընտան գրաթը անճագ պիր սաաթտա խիթամ պուլապիլմիշ տիր։

Պու կիւզել նութգուն խիւլասայի մաալի պէր վէճճի աթի տիր։

Բաթրիգ հազրէթլէրի պու նութգունտա 1875 Հէրսէք իխթիլալընտան պէտէն մուհարէպէի հազըրէնին խիթամընա գատար օլան վուգուաթը պիրէր պիրէր վէ բէք միւնասիպ պիր լիսանլա նազարը թէտգբտան կէչիրտիքտէն, վէ Երմէնիսթանտա վուգու պուլան թէտատիյա թա պիր խիթամ վերիլմէք իւզրէ խուսուսիյլէ չու սոն սէնէլէր զարֆընտա հիւքիւմէթի Սէնիէեէ արզ օլունան լայհալարտան, վէ էն սոնու մէսէլէնին էրօբա տէվլէթլերի հուզուրունա չըգարըլըպ, Երմէնիսթանընը ըսլահը հաի իչիւն օնլարտան ալընան վատարը վէ պունլարա միւթէալլիգ վուգուաթ վէ հատիսաթը եէկեան եէկեան հիքեայէ վէ տերմէեան իյլէտիքտէն սոնրա, Տէվլէթի Ա. լիեէ վէ ինկիլթերրա մուգավէլէսինին, մէսէլէի միլլիյէնին միլէթին ս-ըղուսու վէճճլէ թէսվիեէբէզիր օլմասընը վէն իթմիշ օլտուղունու մաէթ թէէսսիւֆ պէեան իթտի։

Բաթրիգ հազրէթլէրի Պէրլին ահտնամէսինին Երմէնի միլլէթինէ միւթէալլիգ օլան 16նճի մատտէսինի Երեսփոխանական ժողովա թագտիմ իթտիքտէն սոնրա, մէսէլէնին շու սուրէթլէ թէսվիեէբէզիր օլմասընտան տօլայը միլլէթ նամընա՝ օլարագ Եւրօբա տէվլէթլերի նէզտինտէ բրօթէսթօ իտիրմիշ օլտուղունու խապէր վերտի։

Պու նոգթայա կէլտիքտէ, Բաթրիք հազրէթլերի ազիմթէէսիւֆլէ հէլեէթ իխթար իթտի քի, միլլէթ նամընա օլարագ Երեսփոխանական ժողով թարաֆընտան քէնտիսինէ իհալէ իտիրմիշ օլան շու մէմուրիեէթին հինի իճրասընտա, կէրէք խարիճէն վէ կէրէք տախիլէն միւչքիլթա թէսատիւֆ օլունմուշ տուր. չէօյլէ քի, էճնէպիլէր, Երմէնի միլլէթի պիր Երմէնի մէսէլէսինին մէյատանա չըգմասընը իսթէմէյիպ պու չէյի եարան անճագ Բաթրիգ քէնտիսի տիր տէյի գէյլու գալ իթտիքյերի կիպի, տախիլէն տախի, Բաթրիգ շու մէմուրիյէթինի լայզգը վէճճլէ իֆա իթմէեպ, մէսէլէնին պէօյլէ պիր նէթիճէեէ միւնթիճ օլմասընա սէպէպ քէնտիսի օլմուշ տուր տէյի չիքեայէթլէր վուգու պուլմուշ տուր։

Պու իքի ճիհէթլերտէն պիրինճիսինէ ճէվապէն Ներսէս Սրբազան քէնտի մէմուրիյէթինի, միլլէթ նամընա օլարագ իշ կէօրմէքտէ օլան Երեսփոխանական ժողովտան ալմըշ օլտուղունու պէեան իթտիյի կիպի, իքինճի ճիհէթէ կէլինճէ, քէնտի զամիրի, մէսէլէի միլլեեէ հագգընտա վուգու պուլան մուամէլաթ վէ զայրէթինանէն տօլայը քեամիլէն էմին օլտուղունու, վէ ֆագաթ մուամէլաթը վագբասը հագգընտա միլլէթէ հիսապ վերմէյէ քէնտիսինին հազրը պուլունտուղունու պէեան իթտի։

Ներսէս Սրբազան միլլէթին արզուլարը հէնուզ եէրինէ կէթիրիլմէմիշ իսէ տէ մէյուս օլմայըպ 'զայրէթ իթմէք լազըմ օլտուղունու, վէ ֆէլաքէթլեր չաբուգ կէլիր իսէ տէ սաատէթի հալբէք միւչքիլ պիր սուրէթտէ վէ աղըր աղըր էլէ կէթիրիլպելիր օլտուղունու հէյէթէ իխթար իտերէք, պատէզին վաթանըմըզ Երմէնիսթանտա թօբլանարագ օրատա միլլէթին հէր սունուֆու ելտէն կէլտիյի գատար վաթանըն թէրագգըսընա չալըշմասընը նասիհաթ իտերէք վէ պու կիպի պաղը թէսէլլիեի միւճիպ սէօզլեր սէօյլեյերէք նութգունա խիթամ վերտի։

Պունու միւթէագիպ Երեսփոխական ժողով, Բաթրիգին մէսէլէի միլլեյէտէ վուգու պուլան ճէմիի մուամէլաթը միլլէթ նամընա օլարագ վուգու պուլտուղունու մախսուս պիր գուրա իլէ թաստիգ իթտիքտէն սոնրա, իտիլէն պիր թէքլիֆ իւզերինէ. Բաթրիգ հազրէթլերինէ պիր թէշէքքիւրնամէ թագտիմ իթմէտէն էվվէլ, միւշարիլեյհին մուամէլաթը վագբասընը թէֆթիշու թէտգէգ էյլէմէք իւզրէ ալթը աղատան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թայինինէ գարար վերտի։ Պու գօմիսիօն ինթիխապաթը կէլէճէք իճթիմատա իճրա օլունաճագ տրը։

Պատէհու կրօնական վէ քաղաքական ժողովարըն ինթիխապաթը իճրա օլունտու։

Նէթիճէի ինթիխապաթը կէլէճէք հաֆթա պէյան իտերիզ։

—

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ

Մ-ոֆոտ օգունտուղունա կէօրէ, Բաթրիգ Ներսէս սրբազան հազրէթլերի չարչէնպիհ կիւնիւ Գալաթա Մատենադարանընա կիտիպ, վիլայէթլերտէ մէքթէպլերին պուլունմագտա օլտուղու միւթէէսսիֆ հալէ պիր չարէ պուլմագ, վէ Շահնազարեան մէքթէպին քիւչատը նէ կիպի վէսայէթէ թէվագգուֆ իտէճէեի խուսուսունտա միւթէպերանը միլլէթտէն պաղը էրպապը վուգուֆ զէվաթ իլէ միւզաքէրէ իթմիշ տիր։ Պու միւնասիպէթլէ Աղարէկեան Մարկոս էֆէնտի, վան կէօրիւնիւ պիր գանալ վասիթասբյա եէրատ վէ Տիգրիս նէհրլերի իլէ պիրլեշտիրմէք իչիւն թահրիրէն պիր լայհա ատրմէեան իթմիշ, վէ հազրրուն պու թէքլիֆին էհէմմիյէթինի պիթ թագրիր, կէրէք պու խուսուս վէ կէրէք դաստիարակութիւն մէսէլէսի հագգընտա միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթմիշլեր տիր։

—

ՉԷՖՔՈՒՆ

Պու սապահքի վոթընտա օգունմուշ տուր.—«Իթթիխազ օլունան թէտապիր սէմէրէսէյլէ, Զէյթուն էշգբեասը (՝) եէրլերինէ (՝) չէքիլիպ, շու կիւնլերտէ պիր կէօնա վուգուաթ օլմատըղը, Մարաշ միւթէսարրըֆլըղը իլէ ճարի օլան մուխապէրէտէն անլաշըլմըշ տրը։»

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԱԶԳ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Ֆօքչանու Ազգային վարժարանաց համար Հայերէնի քաջահմուտ դասատու մը կ'ուզուի։ Այս պաշտօնին փափաքող Հայագէտք կը հրաւիրուին ամսոյս 24ի ուրբաթ օրն, ժամը մինչև 6 Ներկայանալ Ուսումնական խորհրդոյ 'ի Ղալաթիա, Ազգային Մատենադարան։ (Դէպ)

13 յուլիս 1878

ԻԼԱՆԱԹ

—

Ֆրանսըզճա վէ Իթալիանճա լիսանլարա վէ ֆէնընը տէֆթէրէ աչնա օլուպ էլսինէյի մէզքիւրեճէ տախի եազըսը բէք կիւզել օլան պիր զաթըն կիւնտէ 4–5 սավագթը միւսաբտ օլտուղունտան պէօյլէ պիր քիմէնէյէ իգթիզասը օլարագ իսթիխտամ իյլէմէք արզուսինտէ պուլունան զէվաթըն իտարէխանէմիզէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

—

Բումէլի Թիմուր ելու թահվիլաթընը քէշիտէ օլունան 51 նճի գուրասընտա, 400էր ֆրանգ գազանան 350 նումէրօլար տրը։

2122	177078	437038	648891	884513	1272418	1560699
3	9	9	2	4	1222419	700
4	80	40	3	5	20	1568931
5	183006	446316	4	912751	1273311	2
40876	7	7	5	2	12	3
7	8	8	666631	5	13	4
8	9	9	2	61	15	1648501
9	10	20	3	62	1295596	2
80	185206	481996	5	63	7	3
49376	7	7	667027	64	8	4
7	8	8	8	971546	600	5
8	9	9	9	7	1379401	1683461
9	10	482000	30	9	3	2
80	201191	494391	718476	50	4	4
61716	2	3	7	980801	1412631	5
7	3	4	8	2	2	1703091
8	4	5	80	4	3	2
9	5	503261	736531	5	5	3
20	202376	2	2	1088752	1415977	4
70241	7	3	3	3	8	5
2	8	4	4	4	9	1742866
4	9	5	5	5	80	7
5	80	510101	6	1094327	1427376	8
91101	221761	2	7	8	7	9
3	2	3	9	9	9	70
4	3	4	70	0	80	1805986
5	4	5	771786	1135931	1457686	7
111382	5	546886	8	2	7	9
3	243866	7	9	3	8	90
4	7	9	775491	4	9	1809116
5	8	90	2	1161806	90	8
133461	9	559161	3	7	1467951	9
2	70	2	4	8	2	20
3	262176	3	5	9	3	1849191
4	8	4	796696	10	4	2
140166	9	5	7	1173266	5	4
7	303181	6	8	7	1493626	5
8	2	7	9	8	7	1877567
9	3	8	700	70	8	8
70	4	9	867146	1198146	9	9
165591	418456	70	7	7	30	70
2	7	617241	8	8	1535632	1885121
3	8	2	9	9	4	2
4	9	3	50	50	1538802	3
168976	60	4	880036	1214756	3	4
7	434391	5	7	7	4	5
8	3	632217	8	8	5	1979426
80	5	8	9	60	1560696	7
177076	437036	9	40	1272416	7	9
7	7	20	884512	7	8	30

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

ԼՕՆՏՐԱ

Ինկիլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.
Օսմ. էսհամը աչըլը
» » գաբանը
1865 իսթիգրազը
1869 »
1871 »
1872 »
1873 »
Օսմանլը պանգասը
Բուսխա իսթիգրազը
Գամպիօ Բարիզ իւչ այ վատէ

—

ԲԱՐԻՍ

Ֆրանսըզ էսհամը 3 0/0 ֆր.
» » 5 0/0
Օսմ. էսհամը աչըլը
» » գաբանը
1865 իսթիգրազը ֆր.
1869 »
1873 »
Օսմանլը պանգասը
Բուսխի չըմէնտրֆէրի
Իթալիա էսհամը
Գամպիօ Լօնտրա իւչ այ վատէ

—

ՎԻԷՆՆԱ

Աէիօ ֆիօր.
Բուսխի չըմէնտրֆէրի

ԶԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ ում. տիւն ագչ. գաբ. 16–25
Պու սապահ 21 յուլիս աչ. 16–13
Իսթիգ. 65 (Մութօն) 6 % ֆ. 100–
» 65 » 6 % ֆ 100–
» 69 (Բրինաբ) 6 92–
» 72(Պօնտիւթրէզօր) Լ. 30–
» 73 6 % ֆ 84–
Բուսխի չըմէնտրֆէրշ 62–
Ագճէ ֆայիզի % 9

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐը

Գրէտի ժէնէրալ 6
Ստամպոլ պանգասը 6 5
Օսմէրէք ժէնէրալ 4 22
Թրամվայ 1 50

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ.տան Ղ. Փր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը 106-22
Մէթալիք » 120-20
Պազը » 178–
Գայմէ » 287–35
Ինկիլիզ լիրասը 109- 4
Ֆրանսըզ ալթունու 87- 7
Բոլ 89-14
Գըրբմից ալթունու 51-

ՏՕՐԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօքթօրը միւմարէյէ Բարիզ վէ Պէլճիգա թրպպիյէ մէքթէպլերինէ կէրէք տօքթօրլուգ տիրլօմասընը ախզ իթտիքտէն սոնրա, կէրէք միւտտէթի թահսիլյէսինտէ (սիֆիլիզ) եանի ֆըրէնկի վէ պէլ սօղուգլուղու վէ ումումի ալաթը թէնասիւլյէյէ տայիր (ծննդական գործարաններու վերաբերեալ) խասթէլերէ մախսուսա սայ իթմիշ վէ էմէք վերմիշ օլտուղունան, պու նէվի խասթէլիքլերէ տիւչար օլանլարը թէտավիսի իչիւն հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սրրասընտա 32 նումէրօլու Սինապեան Վիչէն աղանը Իքի գաբուլու թապիր օլունան էճզասանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնլէր Պէյօղլունտա Թարլապաշը ճատտէսինտէ 117 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ խասթէլէր գապուլիտէր։ 15—7

—

Պէյօղլունտա Թագսիմ ճաճտէսինտէ վագը 73 նումէրօլու տիւքքեանտա բերուքէր Թրիգա ճիվան աղա սաչտա, սագալտա, պըյըգտա սաչ գըրան խասթալըղը վէ եիւզտէ չըգան ուֆագ սինիրլեր իչիւն խասէթէն պիր մուալէճէ թէրթիպ իյլէմիշ օլտուղունտան, մուալէճէյի մէզքիւրէ եաբընը պիր տէֆա իսվիմալ օլունտուգտա իլլէթի մէզքիւրլէրինին տէֆ օլունաճաղը իլան օլունուր։

—=—

Սահիպի խմբագ
Ընտոն Յագանան

տպագրատան Ե. Դավաեան
Ղալաթատա Փիրբիսի խանը Ն 26